UITVRAAG
Evaluatie waterzorgen en bouwen aan vertrouwen

Algemeen
Het waterschap Rijn en IJssel heeft het opdrachtgeverschap van de evaluatie, het in beeld krijgen van de zorgen in het gebied rondom Barchem en het in beeld krijgen van aanbevelingen voor het bouwen aan vertrouwen in relatie tot het bredere gebiedsproces. De aanpak van de evaluatie is in samenwerking met Vereniging Contact Barchem, Veilig Waterbeheer Barchem, provincie Gelderland, Vitens, gemeente Lochem het Waterschap Rijn en IJssel tot stand gekomen.

Inleiding
Verschillende stakeholders geven aan dat er het nodige speelt in het bredere gebied. Zeker rondom het project hagenbeek is er onrust in het gebied, zijn juridische procedures doorlopen, zijn WOO-verzoeken gedaan en zijn er openlijke uitingen van onvrede. Inwoners en ondernemers in het gebied hebben zorgen, voelen zich niet goed geïnformeerd, zien de verbanden niet tussen de verschillende ontwikkelingen en weten niet wat er nog meer op hen afkomt. Vanuit de bestaande onrust is er half oktober een bestuurlijk overleg geweest tussen het waterschap, de gemeente Lochem en Vereniging Contact Barchem (VCB). Daarnaast werd er door de overheden (provincie, waterschap, Vitens en gemeente Lochem) al nagedacht over een gebiedsproces voor de lange termijn wateropgaven. Met de ondertekening van de intentieovereenkomst op 9 maart jl. ligt er de bestuurlijke opdracht om: aan het vertrouwen te bouwen, de evaluatie uit te voeren en de verkenningsfase voor de lange termijn opgaven op te starten. Het bouwen aan vertrouwen, met aandacht voor communicatie en participatie, een goede governance passend bij de verschillende processen en projecten die lopen, is voorwaardelijk gesteld voor de realisatie van wateropgaven in het gebied van de Lochemse Berg en omgeving.

Doel van de evaluatie
De evaluatie moet bloot leggen waardoor en bij wie onrust en zorgen zijn ontstaan, hoe die zijn gegroeid en dat hier lering uit wordt getrokken door de verschillende partijen voor het gebiedsproces en volgende projecten. We kijken hierbij breder dan project Hagenbeek, want de zorgen zijn ook aanwezig bij mensen die niet betrokken zijn bij project Hagenbeek. De uitkomsten van de evaluatie zijn input voor zowel de nazorgfase van het project Hagenbeek als voor de andere lopende projecten en het bredere gebiedsproces. De evaluatie moet niet alleen het werkproces toetsen, maar moet ook inzichtelijk maken hoe betrokken organisaties samenwerken, hoe belangen zijn afgewogen, wat de impact is en welke aanbevelingen die opleveren, waaronder passende maatregelen als logisch gevolg op de evaluatie.

- Het objectief beoordelen van het doorlopen proces, inclusief besluitvormingsmomenten en (project)organisatie.
- Het toetsen van de transparantie en zorgvuldigheid van belangenafweging
- Het in beeld brengen van de ervaren en feitelijke impact op de omgeving, inclusief samenwerking, draagvlak, participatie en communicatie

Scope van de opdracht
De evaluatie moet in ieder geval omvatten:

- Documentenreview
  - Projectplannen, besluiten en structuur
  - Participatieverslagen en communicatie uitingen
  - Beleidsmatige, ruimtelijke en/of juridische kaders
- Interviews en consultaties
  - Opdrachtgevers en projectteamleden (provincie, waterschap en Staatsbosbeheer) – 15 á 20 personen
  - Betrokken bestuurders (provincie, waterschap en gemeente) – 3 á 4 personen
  - Omgevingspartijen (inwoners, ondernemers en belangenorganisaties) – 15 á 20 personen
- Analyse
  - Proceskwaliteit en consistentie
  - Samenwerking tussen betrokken partijen en omgeving
  - Belangenafweging en transparantie
  - Omgevingseffecten (beleving en feitelijke impact)
  - Verbeteringen voor toekomstige processen/projecten
- Rapportage
  - Heldere conclusies
  - Concreet geformuleerde aanbevelingen
  - Presentatie aan bestuurders en betrokken partijen

Gezien de omvang van de evaluatie, onder andere de hoeveelheid interviews en consultaties, en het feit dat de betrokken bestuurders in het bestuurlijk overleg op vrijdagochtend 26 juni 2026, bijgepraat willen worden, wordt de evaluatie gefaseerd in twee stappen uitgevoerd:

- Fase 1: Eerste beeld documenten, interviews 'sleutelfiguren' (circa de helft van het totaal), eerste analyse en conceptresultaten bespreken met bestuurders.
- Fase 2: Vervolg documentenreview, interviews (andere helft en verdieping/vervolggesprekken), analyse, resultaten en eindrapportage.

Planning
Op 9 maart 2026 hebben de samenwerkende partijen ingestemd met de evaluatie. We streven naar de volgende doorlooptijd:

- In maart opdrachtverlening en daarna startmoment.
- Van april tot mei documentenreview en interviews (ronde 1).
- In mei eerste analyse en conceptresultaten
- In juni presentatie aan bestuurders en betrokkenen
- Juli-augustus zomervakantie
- Van september tot oktober documentenreview en interviews (ronde 2).
- In oktober analyse en resultaten
- In november oplevering eindrapportage

Graag ontvangen wij een voorstel voor een haalbare en efficiënte planning.

Onderdelen uitvraag
In de aanbieding dient in elk geval het volgende te worden opgenomen:

- Korte beschrijving van uw organisatie en relevante ervaring
  - Bij voorkeur ervaring met evaluaties in de watersector, vergelijkbaar met projecten binnen waterschappen of vergelijkbare programma's.
- Aanpak en methodiek, inclusief visie op proces-, governance- en omgevingsanalyses
- Persoon die de evaluatie doet en/of teamleden met hun expertise
- Doorlooptijd en planning
- Begroting, uitgesplitst naar uren, tarieven en eventuele bijkomende kosten
- Referentieprojecten (bijvoorbeeld evaluaties of effectrapportages)

Beoordeling aanbieding
De beoordeling vindt plaats op basis van:

- Onafhankelijkheid en objectiviteit
- Aantoonbare ervaring met evaluaties in waterbeheer, omgevingswetcontext of complexe gebiedsopgaven
- Kwaliteit van methodiek en aanpak
- Prijs-kwaliteitverhouding
- Planning en beschikbaarheid

Wij ontvangen uw aanbieding graag uiterlijk xx xxx 2026 per e-mail via:
5.1.2.e @wrij.nl

Voor vragen kunt u contact opnemen met 5.1.2.e via bovengenoemde e-mail of telefonisch op 5.1.2.e